

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL – 4101-12-10/2013

P/13/163

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn

T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30

lol@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/163 – Gospodarka rybacka na jeziorach Skarbu Państwa w województwie warmińsko-mazurskim
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Barbara Zajdel, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 86422 z dnia 4 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Olsztynie, 10-136 Olsztyn, ul. Bałtycka 2 (zwany dalej „PZW”)
(zwany Kierownik jednostki kontrolowanej)	Arkadiusz Siemieniuk – Prezes Zarządu. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzenia nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny było wywiązywanie się przez PZW z obowiązku zarybiania jezior leżących w użytkowanych obwodach rybackich, zgodne z przepisami ustalenie warunków uprawiania amatorskiego połowu ryb w wydawanych zezwoleniach oraz terminowe sporządzanie i przekazywanie sprawozdań statystycznych z prowadzonej gospodarki rybackiej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast:

- prowadzenia gospodarki rybackiej w pięciu obwodach bez sporządzenia operatów rybackich,
- nieoznakowania rybackich narzędzi i urządzeń połowowych,
- nieterminowego powiadamiania Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Gdańsku i Warszawie („RZGW”) o planowanych zarybieniach,
- niezgodnego z przepisami ewidencjonowania amatorskiego połowu ryb w księgach gospodarczych,
- niewłaściwego nanoszenia korekt w dokumentacji rybackiej oraz nieprawidłowego wypełniania protokołów zarybień.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prowadzenie połowów i uzyskiwanie z tego tytułu przychodów

Opis stanu
faktycznego

1.1. W latach 2010-2013 (I półrocze) PZW prowadził gospodarkę rybacką w 32 obwodach rybackich obejmujących jeziora Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 739,17 ha, spośród których:

- 25 obwodów o powierzchni 582,63 ha wykorzystywanych było na podstawie umów dzierżawy zawartych z Agencją Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Olsztynie („ANR”),
- sześć o powierzchni 122,69 ha – na podstawie umów użytkowania prawa rybackiego zawartych z RZGW w Warszawie (na trzy obwody o pow. 93,10 ha) i Gdańsku (na trzy o pow. 29,59 ha),
- jeden o powierzchni 33,85 ha – na podstawie umowy dzierżawy zawartej z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu („UMK”).

PZW posiadał pozytywnie zaopiniowane operaty rybackie do prowadzenia gospodarki rybackiej w 27 obwodach rybackich o łącznej powierzchni 615,27 ha.

(dowód: akta kontroli str. 5-44)

Ustalone
nieprawidłowości

W pięciu obwodach rybackich PZW prowadził gospodarkę bez sporządzenia operatów rybackich, tj. z naruszeniem przepisów art. 6 ust.1 i art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym². Dotyczyło to obwodów utworzonych z dniem 1 listopada 2012 r. na jeziorach o łącznej powierzchni 123,9 ha (w tym na czterech jeziorach dzierżawionych od ANR na podstawie umowy z dnia 20 maja 1997 r. i jednym dzierżawionym od UMK umową z dnia 2 marca 1998 r.), tj. obwodów:

- jeziora Gugowo w zlewni rzeki Drwęcy (pow. jeziora 66,94 ha),
- jeziora bez nazwy (jezioro Czarne Małe na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Drwęcy (3,38 ha),
- jeziora Parkun (Perkun) na rzece Osa nr 1a (12,31 ha),
- jeziora Suchy Paskierz (Trockie) na cieku bez nazwy w zlewni Kanału Elbląskiego (7,42 ha),
- jeziora Tynwałdzkiego na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Iławka (33,85 ha).

(dowód: akta kontroli str. 13-46)

Niesporządzenie operatów rybackich dla pięciu obwodów, [...]³ – Dyrektor Biura wyjaśnił, tym że nie był świadomy że na ww. jeziorach utworzono obwody rybackie, a o ich istnieniu dowiedział się dopiero w trakcie kontroli NIK.

(dowód: akta kontroli str. 47-49)

Według informacji z RZGW w Gdańsku uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, projekt rozporządzenia Dyrektora RZGW w sprawie utworzenia tych obwodów, jako akt prawa miejscowego, przed przedłożeniem go Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu został skierowany do zaopiniowania m.in. do PZW.

W sprawie opiniowania projektu rozporządzenia, [...]⁴ wyjaśnił, że nie pamięta w jakim zakresie PZW ustosunkowywał się do tworzenia nowych obwodów. Ponadto

² Dz.U.2009.189.1471 ze zm.

³ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

⁴ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

podał, że w latach 2008-2012 PZW kilkakrotnie opiniował kolejne wersje projektu, stąd też nie wiedział kiedy to rozporządzenie wejdzie w życie.

(dowód: akta kontroli str. 50-64, 83-85)

Opis stanu
faktycznego

1.2. Analiza dokumentacji (umów dzierżawy i użytkowania oraz operatów rybackich) dotyczącej 27 obwodów rybackich wykazała, że we wszystkich operatach rybackich określono powierzchnię obwodu zasadniczego oraz rodzaj wód wchodzących w skład obwodów uzupełniających. Stwierdzono, że w 16 przypadkach powierzchnia ta była zgodna z powierzchnią zapisaną w umowach dzierżawy lub użytkowania (329,45 ha), w zaś pozostałych 11 przypadkach wystąpiły różnice pomiędzy powierzchniami ujętymi w tych dokumentach, przy czym:

- w sześciu – powierzchnia obwodów wykazana w operatach była wyższa łącznie o 18,71 ha od powierzchni tych obwodów ujętej w umowach (wg operatów 140,93 ha, zaś wg umów 122,22 ha). Różnica ta wyniosła od 0,69 ha (w obwodzie rybackim jeziora Srebrne Duże-Straszek w zlewni rzeki Drwęcy) do 9,52 ha (w obwodzie rybackim jeziora Skok (Bobrówko) w zlewni rzeki Pisy nr 46) w porównaniu z powierzchnią wynikającą z zawartych umów,
- w pięciu - mniejsza o 8,33 ha (odpowiednio: 155,27 ha i 163,60 ha). I tak m.in. w przypadku obwodu rybackiego jeziora Pajtuńskiego w zlewni rzeki Łyny 24, powierzchnia według operatu wyniosła 9,41 ha, zaś według umowy 12,82 ha.

(dowód: akta kontroli str. 5-7, 14-40)

Dyrektor Biura [...] ⁵ wyjaśnił, że do dnia kontroli NIK nie był świadomy różnic pomiędzy powierzchniami 11 obwodów zasadniczych ujętych w operatach rybackich i w umowach dzierżawy. Podał również, że przyjmując operaty od wykonawców nie weryfikowano danych w nich zawartych.

(dowód: akta kontroli str. 47-49)

1.3. W latach 2010-2013 (I półrocze) odnotowano jeden przypadek wystąpienia przez PZW do Dyrektora RZGW w Warszawie o zmianę postanowień umów dzierżawy prawa rybackiego użytkowania jezior w zakresie zwiększenia powierzchni dzierżawionych obwodów o cieki wchodzące w ich skład. W wyniku tego w dniu 31 października 2008 r. zawarto aneks do umowy dzierżawy z dnia 20 maja 1997 r., rozszerzający powierzchnię sześciu obwodów zasadniczych o obwody uzupełniające o łącznej powierzchni 6,48 ha.

(dowód: akta kontroli str. 36-40, 47-49, 65)

Zgodnie z art. 6 a ust. 4 ustawy o rybactwie śródlądowym uprawniony do rybactwa może dokonać zmian w operacie rybackim przed upływem 10 lat, jeżeli organ administracji publicznej, z którym uprawniony do rybactwa zawarł umowę i wyraził, przez zmianę tej umowy, zgodę na dostosowanie zasad prowadzenia gospodarki rybackiej m.in. do: nowych okoliczności, niewynikających z przyczyn leżących po stronie uprawnionego do rybactwa, których nie mógł on przewidzieć przed złożeniem operatu rybackiego do zaopiniowania, w tym m.in. zmiany przebiegu granic obwodu rybackiego.

PZW nie sporządził aneksów do operatów rybackich sporządzonych dla sześciu obwodów rybackich, do których z dniem 31 października 2008 r. przyłączono wody wchodzące w skład obwodów uzupełniających.

(dowód: akta kontroli str. 66)

⁵ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

W sprawie tej [...] ⁶– Dyrektor Biura podał, że nie sporządzono aneksów do operatów, gdyż dane dotyczące sposobu prowadzenia gospodarki rybackiej zawarte w operatach były wystarczające do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej.

(dowód: akta kontroli str. 47-49)

1.4. W badanych latach na jeziorach wchodzących w skład obwodów rybackich użytkowanych przez PZW odnotowano jeden przypadek połowu ryb. Miało to miejsce na jeziorze Tynwałd dzierżawionym od UMK, dla którego PZW nie sporządził operatu. Połowu 33 kg szczupaka PZW dokonał 28 listopada 2012 r., tj. poza okresem ochronnym, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Wsi z dnia 2001 r. w sprawie połowu ryb oraz warunku chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie⁷. W wyniku sprzedaży złowionych ryb PZW uzyskał przychody w kwocie 257,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 13, 67-68)

1.5 Według stanu na 30 czerwca 2013 r. PZW posiadał sprzęt pływający (cztery łodzie) oraz rybackie narzędzia połowowe (32 sztuki, w tym m.in. wontony, żaki, niewody) i urządzenia połowowe (jedna pompa). W wyniku oględzin ww. sprzętu i urządzeń stwierdzono, że PZW oznakował sprzęt pływający zgodnie z art. 20 ust. 2-3a ustawy o rybactwie śródlądowym.

(dowód: akta kontroli str. 69-70)

Ustalone
nieprawidłowości

PZW nie wywiązał się jednak z obowiązku wynikającego z art. 20 ust. 4 ww. ustawy o rybactwie śródlądowym, gdyż nie oznakował 33 sztuk rybackich narzędzi i urządzeń połowowych.

W sprawie tej, [...] ⁸– Dyrektor Biura wyjaśnił, że brak oznakowania ww. sprzętu wynika głównie z faktu sporadycznego dokonywania połowów. Podał również, że w trakcie ich dokonywania sprzęt ten jest zawsze pod kontrolą osób dokonujących połowu.

(dowód: akta kontroli str. 47-49, 69-71)

NIK nie podziela jednak opinii Pana Dyrektora, gdyż ustawodawca w cytowanym powyżej przepisie wprowadził obowiązek oznakowania narzędzi i urządzeń połowowych niezależnie od częstotliwości dokonywania połowów.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzenia nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wywiązywanie się z obowiązku zarybiania wód i ponoszone na ten cel nakłady

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2013 r. PZW zarybiał wody wszystkich użytkowanych 32 obwodów rybackich. Analiza dokumentacji rybackiej dotyczącej zarybień 27 obwodów rybackich wykazała, że jeziora wchodzące w ich skład zarybiono dawkami zarybieniowymi, których wielkość i struktura gatunkowa odpowiadała danym wynikającym z operatów rybackich i umów.

⁶ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

⁷ Dz. U. z 2001 r., Nr 138, poz. 1559 ze zm.

⁸ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

Dla pozostałych pięciu obwodów, dla których nie sporządzono operatów, według wyjaśnień Janusza Kozaka – Dyrektora Biura, przy ustalaniu dawek zarybieniowych brano pod uwagę typ jezior wchodzących w skład tych obwodów oraz konsultowano się z wędkarzami z kół rybackich.

(dowód: akta kontroli str. 72-85)

W każdym z 27 badanych operatów zapisano, m.in. że o wielkości zarybień decydować będą ichciolodzy na podstawie wyników odłowów wędkarskich zapisanych w rejestrach wędkarskich jak i bieżących informacji dotyczących stanu ichtiofauny.

PZW nie weryfikował dawek zarybieniowych wynikających z operatów, gdyż jak podał [...] ⁹– Dyrektor Biura, RZGW rozliczało PZW z nakładów finansowych poniesionych na zarybianie określonych w operatach. Podał również, że jego zdaniem istniała potrzeba weryfikowania dawek zarybieniowych wynikających z operatów rybackich. Jednakże nie dokonano tego z uwagi na niechęć RZGW w zakresie wprowadzania zmian tych dawek w obowiązujących umowach i operatach. Ponadto dodał, że sprawy ewentualnych zmian dawek były przedmiotem rozmów telefonicznych, jednakże w żadnym przypadku nie uzyskano zgody RZGW.

(dowód: akta kontroli str. 47-49, 72-77, 83-85)

2.2. Na zarybienie 32 obwodów rybackich PZW poniósł w badanym okresie koszty w łącznej kwocie 64,0 tys. zł, w tym w 2010 r. – 16,5 tys. zł, w 2011 r. – 17,0 tys. zł, 2012 r. – 18,8 tys. zł, zaś w I półroczu 2013 r. – 11,7 tys. zł.

Analiza 20 losowo wybranych dowodów księgowych (spośród 31) wystawionych na rzecz PZW przez kontrahentów za materiał zarybieniowy na łączną kwotę 25,1 tys. zł wraz z dokumentacją rybacką (62 protokoły zarybieniowe) wykazała, że we wszystkich przypadkach:

- zarybień dokonywano materiałem pochodzącym z dorzecza, w którym leżą obwody rybackie,
- uzyskano od kontrahentów aktualne wyniki badań ichtiopatologicznych narybku poszczególnych gatunków lub oświadczenia producenta potwierdzające m.in., że ryby mogą stanowić materiał zarybieniowy wód otwartych.

(dowód: akta kontroli str. 80, 86-96)

2.3. W latach 2010-2013 (I półrocze) PZW dokonał zarybień wszystkich użytkowanych obwodów rybackich dokumentując to 174 protokołami zarybień. Analiza losowo wybranych 62 protokołów zarybień (35,6 % ogółu) i dokumentacji związanej z informowaniem RZGW o zarybieniach wykazała, że w każdym przypadku zarybień dokonywano w terminach i gatunkach uzgodnionych z odpowiednimi RZGW, przy czym:

- w 35 przypadkach – odbyło się to zgodnie z warunkami umownymi, gdyż powiadomiono RZGW przed upływem 7 dni przed planowanym terminem zarybienia,
- w pozostałych 27 przypadkach – w sposób niezgodny z postanowieniami umów, tj.:
 - w 25 przypadkach powiadomiono RZGW z opóźnieniem wynoszącym od trzech do sześciu dni w stosunku do obowiązującego siedmiodniowego terminu (21 przypadków) oraz z opóźnieniem od siedmiu do 11 dni w odniesieniu do 14 dniowego terminu (4),

Ustalone
nieprawidłowości

⁹ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

- w 2 przypadkach – nie zachowano formy pisemnej, gdyż o planowanych na dzień 15 i 16 czerwca 2012 r. zarybieniach dwóch jezior (Długie i Platyny) powiadomiono jedynie telefonicznie.

(dowód: akta kontroli str. 50-55, 81-82, 87-92, 97-101)

Nieprawidłowość tę [...] ¹⁰– Dyrektor Biura wyjaśnił, tym że wynikała ona głównie z trudności z terminowym uzyskaniem od producentów odpowiedniej ilości materiału zarybieniowego, mimo iż zamówienia w tym zakresie składano z dużym wyprzedzeniem.

(dowód: akta kontroli str. 83-85)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzenia nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Działania w celu ochrony rybostanu wód

Opis stanu
faktycznego

3.1. Do dnia 30 czerwca 2013 r. w obwodach rybackich użytkowanych przez PZW nie ustanowiono obrębów ochronnych i hodowlanych.

W latach 2010 – 2013 (I półrocze) PZW nie występował do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o zezwolenie na odstrzał kormoranów jak i nie podejmował innych działań w tym zakresie.

Wyjaśniając przyczyny braku takich działań, [...] ¹¹– Dyrektor Biura podał, że na wodach użytkowanych przez PZW (zbiorniki o małej powierzchni) problem związany z populacją kormoranów prawie nie występuje. Ponadto dodał, że niewystępowanie o zezwolenia wynikało również z „proceduralnych trudności” związanych z ich uzyskiwaniem oraz to że w jego ocenie nie istniała potrzeba podejmowania innych działań.

(dowód: akta kontroli str. 47-49, 102-103)

3.2. W badanym okresie PZW nie zatrudniał osób do wykonywania zadań strażników rybackich. Czynności kontrolne na wodach użytkowanych przez PZW przeprowadzali członkowie Społecznej Straży Rybackiej. W ww. okresie liczba członków ulegała zmianom, i tak według stanu na 1 stycznia 2010 r. było ich 157, zaś na 30 czerwca 2013 r. – 224.

(dowód: akta kontroli str. 104)

3.3. W ww. okresie PZW nie korzystał ani nie ubiegał się o dofinansowanie działań ochronnych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

(dowód: akta kontroli str. 105)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

¹⁰ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

¹¹ j.w.

Opis stanu
faktycznego

4. Sprzedaż zezwoleń na amatorski połów ryb

4.1. W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2013 r. PZW sprzedał 17.183 całorocznych i okresowych zezwoleń na amatorski połów ryb, uzyskując z tego tytułu przychody w kwocie 1.578,6 tys. zł. W strukturze przychodów największy udział - 98,6% (1.556,5 tys. zł) miały przychody ze sprzedaży 15.927 zezwoleń całorocznych. W ww. okresie liczba sprzedanych obu rodzajów zezwoleń wyniosła: w 2010 r. - 3.384 sztuk (za 317,9 tys. zł), w 2011 r. - 5.021 sztuk (426,4 tys. zł), w 2012 r. - 5.426 sztuk (476,5 tys. zł), a w I półroczu 2013 r. - 3.352 sztuk (357,7 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 106-108)

Analiza treści 27 operatów rybackich wykazała, że w każdym z nich określono presję wędkarską mierzoną:

- liczbą całorocznych zezwoleń, która wyniosła od 15 (m.in. dla obwodu jeziora Głędy w zlewni rzeki Pasłęki) do 400 (obwód rybacki jeziora Długiego w zlewni rzeki Omulew nr 14),
- maksymalną dzienną liczbę łowiących – od 4 (w obwodzie rybackim jeziora Zapadłego na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Morąg do 120 (w obwodzie jeziora Paproteckie w zlewni rzeki Pisy nr 14).

W badanych latach PZW wydawał zezwolenia na wszystkie wody użytkowane nie wprowadzając ograniczeń podanych w operatach poszczególnych obwodów.

(dowód: akta kontroli str. 47-49, 83-85, 109)

W sprawie tej Dyrektor Biura - [...] ¹²podał, że spowodowane to było małą presją wędkarską wód wykorzystywanych przez PZW, a kontrolę m.in. w zakresie dziennej liczby łowiących sprawował poprzez społeczną straż rybacką.

(dowód: akta kontroli str. 83-85)

Zezwolenia zarówno całoroczne jak i okresowe miały formę karty, w której zapisano m.in. że:

- uprawnia ono do wędkowania na wodach użytkowanych przez PZW,
- amatorski połów ryb odbywa się w sposób i na zasadach określonych w Regulaminie Amatorskiego Połowu Ryb („Regulaminie”), wydanym przez Zarząd Główny PZW, w którym określono m.in.:
 - zasady wędkowania, określające rodzaj sprzętu, miejsce i czas połowów,
 - dozwolone metody połowu wraz z ich opisem,
 - wymiary i okresy ochronne ryb,
 - kontrolę i odpowiedzialność wędkujących na wodach PZW, w tym m.in. wskazano podmioty uprawnione do kontroli.

Zapisy Regulaminu były zgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 listopada 2001 r. w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie¹³.

(dowód: akta kontroli str. 110-112)

Stwierdzono również, że osobom wykupującym zezwolenia całoroczne wydawano „Rejestr połowu ryb”, w którym zawarto m.in.:

- instrukcję jego wypełniania, w tym konieczność zwrotu wypełnionego rejestru wraz do PZW przy dokonywaniu opłaty na następny sezon,

¹² Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

¹³ Dz. U. z 2001 r. Nr 138, poz. 1559 ze zm.

- wykaz numerów i nazw łowisk objętych rejestracją połowów wędkarskich (97 jezior),
- zestawienie połowu ryb obejmujące dane dotyczące terminu połowu, numeru łowiska, gatunku złowionej ryby jej liczbę, wagę oraz długość.

(dowód: akta kontroli str. 113-116)

Za lata 2010-2012 do PZW zwróconych zostało 5.930 sztuk rejestrów połowu ryb, tj. 47,0% wydanych (12.625 sztuk). Liczba zwróconych rejestrów za poszczególne lata była następująca:

- za 2010 r. uzyskano zwrot 1.269 rejestrów, co stanowiło 37,5% wydanych,
- za 2011 r. – 2.248 sztuk (49,7%),
- za 2012 r. – 2.413 sztuk (51,1%).

(dowód: akta kontroli str. 107-108)

Niepełny zwrot do PZW rejestrów połowu ryb, [...] ¹⁴– Dyrektor Biura wyjaśnił zdarzeniami losowymi (m.in. gubieniem rejestrów przez wędkarzy). Podał również, że w ramach dyscyplinowania członków do zwrotu rejestrów, wprowadzono od stycznia 2011 r. (uchwałą Zarządu Okręgu z dnia 13 listopada 2010 r.) obowiązek wnoszenia przez członków dodatkowej opłaty w wysokości 10 zł w przypadku braku zwrotu rejestru.

(dowód: akta kontroli str. 47-49, 83-85, 117)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

5. Dokumentacja gospodarki rybackiej i obowiązki sprawozdawcze

Opis stanu
faktycznego

5.1. W latach 2010-2013 (I półrocze) PZW prowadził dokumentację rybacką dla wszystkich użytkowanych obwodów rybackich, w tym:

- 39 ksiąg gospodarczych dla wszystkich jezior znajdujących się w 32 obwodach rybackich,
- sporządził 174 protokoły zarybień i jeden protokół połowu ryb i raków, na podstawie których dokonywano wpisów w ww. księgach gospodarczych,
- 85 zestawień rocznych za lata 2010-2012 dla 31 obwodów.

(dowód: akta kontroli str. 68, 81-82, 97-98, 118)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

PZW nie sporządził zestawienia rocznego za 2012 r. dla obwodu rybackiego jeziora Tynwałd na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Ławki, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji gospodarki rybackiej¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 81-82)

Niesporządzenie zestawienia [...] ¹⁶– Dyrektor Biura, wyjaśnił brakiem wiedzy o utworzeniu ww. obwodu.

¹⁴ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

¹⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 326

¹⁶ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

(dowód: akta kontroli str. 83-85)

Opis stanu
faktycznego

5.2. Analiza losowo wybranych 14 ksiąg gospodarczych (spośród 39) i zestawień rocznych dla 10 obwodów oraz 10 protokołów zarybień i jednego połowu ryb i raków pod kątem ich zgodności z wymogami określonymi w stosownych rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi¹⁷, wykazała m.in., że:

- wszystkie protokoły zarybień, księgi gospodarcze oraz zestawienia roczne sporządzano zgodnie ze wzorami określonymi w § 1,
- wpisów w poszczególnych dokumentach dokonywano w języku polskim, czytelnie, przy użyciu trwałego środka, tj. w sposób przewidziany w § 3 ust. 1,
- wszystkie protokoły zarybień sporządzono i przechowywano w sposób określony w § 4 ust. 4-6, w tym w pięciu z nich rubryki dotyczące materiału zarybieniowego wypełniono w sposób zgodny z § 4 ust. 3,
- protokół połowu ryb i raków sporządzono i przechowywano w sposób przewidziany w § 5 ust. 2-5,
- księgi gospodarcze prowadzono w formie pisemnej osobno dla każdego jeziora znajdującego się w granicach zasadniczego obwodu rybackiego (zgodnie z § 6 ust. 1 i 4), a w ewidencji zarybień wpisano informacje zgodne z treścią protokołów zarybień (§ 9 ust. 1),
- zestawienia roczne za lata 2010-2012 dla poszczególnych obwodów sporządzono w formie pisemnej jak i elektronicznej oraz podano w nich wymagane dane, spełniając tym samym wymogi zawarte w § 10 ust. 1-3 stosownych rozporządzeń.

(dowód: akta kontroli str. 68, 119-137)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. We wszystkich 14 badanych księgach gospodarczych stwierdzono brak wpisów dotyczących: liczby złowionych gatunków, liczby osób dokonujących połowów jak i wymiarów gospodarczych ryb, pomimo że dane te były wymagane w załączniku nr 3 do stosownych rozporządzeń.

[...] ¹⁸– Dyrektor Biura, niekompletność zapisów w ewidencji amatorskiego połowu ryb wyjaśnił brakiem odpowiednich danych w otrzymanych rejestrach połowów jak i niepełną liczbą ich zwrotu, zaś niewpisywanie wymiarów gospodarczych ryb - niedopatrzeniem.

(dowód: akta kontroli str. 83-85, 119-129)

2. W pięciu księgach gospodarczych i w jednym protokole zarybień dokonano korekty siedmiu zapisów bez podania daty poprawki i podpisu osoby jej dokonującej, tj. w sposób niezgodny z § 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2003 r.

[...] ¹⁹ww. nieprawidłowość wyjaśnił przeoczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 83-85, 119-135)

¹⁷ Do dnia 28 listopada 2012 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2003 r. w sprawie dokumentacji prowadzonej przez uprawnionego do rybactwa (Dz. U. z 2003 r. Nr 180, poz. 1766 ze zm.). Od 9 marca obowiązuje rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji gospodarki rybackiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 326).

¹⁸ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

¹⁹ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

3. Pięć protokołów zarybień za okres od 27 sierpnia 2012 r. do 2 października 2012 r. sporządzono w sposób niezgodny z § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia, gdyż nie przekreślono w nich niewypełnionych rubryk m.in. w zakresie zdrowotności i pochodzenia materiału zarybieniowego.

Ww. sprawę [...] ²⁰- specjalista ds. zagospodarowania i ochrony wód wyjaśnił brakiem znajomości cytowanych przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 130-138)

Opis stanu
faktycznego

5.3. PZW za lata 2010-2012 dokonał wpisów w ewidencji amatorskiego połowu ryb m.in. na podstawie danych wynikających z niepełnej liczby rejestrów połowów. Stwierdzono bowiem, że wpisów dokonywano na podstawie rejestrów z prawidłowymi danymi, które wpłynęły do PZW do 15 kwietnia roku następującego po roku, w którym złowiono ryby. I tak za:

- 2010 r. wpisów dokonano na podstawie 552 rejestrów, które stanowiły 43,5% ogółu otrzymanych za ten rok (przy wpisach nie uwzględniono danych wynikających z 377 rejestrów uzyskanych po 15 kwietnia 2011 r.),
- 2011 r. – na podstawie 555 rejestrów, tj. 24,7% ogółu otrzymanych (bez danych z 973 rejestrów po 15 kwietnia 2012 r.)
- 2012 r. – 363 rejestrów, tj. 15,0% ogółu bez danych z 1.796 rejestrów, które wpłynęły do PZW do 15 października 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 81-82, 107- 108, 119-123, 137-138)

Zgodnie z § 8 stosownych rozporządzeń w ewidencji amatorskiego połowu ryb uprawniony do rybactwa dokonuje wpisów raz w roku, nie później niż do dnia 15 kwietnia drugiego roku następującego po roku, w którym złowiono ryby.

W sprawie sposobu prowadzenia ewidencji amatorskiego połowu ryb, [...] ²¹– specjalista ds. gospodarki i ochrony wód podał, że taka praktyka w PZW stosowana była od kilku lat i wpisów w tej ewidencji dokonywano w kwietniu roku następnego po roku, w którym złowiono ryby. Ponadto podał, że nie wiedział że istnieje ustawowa możliwość wypełniania tej ewidencji do 15 kwietnia drugiego roku, po którym dokonano połowu.

(dowód: akta kontroli str. 137-138)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

NIK zwraca uwagę, że przyjęty w PZW sposób prowadzenia ewidencji amatorskiego połowu ryb uniemożliwia podanie bardziej wiarygodnych danych o złowionych gatunkach, gdyż opiera się na niepełnej liczbie uzyskanych rejestrów. Wprawdzie wprowadzane przez PZW dane z części rejestrów, jak podał [...] ²², są korygowane przy uwzględnieniu m.in. wydajności naturalnej jeziora i presji kłusowniczej, jednakże w ocenie NIK w ewidencji tej należałoby uwzględnić dane ze wszystkich prawidłowo wypełnionych rejestrów otrzymanych do 15 kwietnia drugiego roku, po którym dokonano połowu.

(dowód: akta kontroli str. 136-138)

5.4. W latach 2010-2013 (I półrocze) PZW wywiązywał się z obowiązku wynikającego z art. 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, gdyż terminowo sporządził i przekazał do Instytutu Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza w Olsztynie zestawienia dotyczące gospodarki rybackiej RRW-23.

(dowód: akta kontroli str. 139-145)

²⁰ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

²¹ j.w.

²² j.w.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²³, wnosi o:

1. Sporządzenie operatów rybackich dla tych obwodów rybackich, dla których nie zostały one dotychczas sporządzone.
2. Oznakowanie rybackich narzędzi i urządzeń połowowych.
3. Informowanie RZGW o planowanych zarybieniach w terminach wynikających z zawartych umów.
4. Prowadzenie dokumentacji rybackiej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia października 2013 r.

Kontroler
Barbara Zajdel
doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Dyrektor
Antoni Stupiński

.....
podpis

.....
podpis

²³ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.